

Aktuálna lexika ruského a slovenského jazyka ako odraz spoločenských zmien

(Darina Antoňáková a kol.: Aktuálna lexika ruského a slovenského jazyka ako odraz spoločenských zmien, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 1. vyd., Prešov, 2010, 247 s., ISBN 978-80-555-0216-8)

Daniela Tkáčová, Filozofická Fakulta Prešovskej Univerzity, Inštitút rusistiky, ukrajinistiky a slavistiky, tkacova.daniela@gmail.com

Riešenie problému absencie odbornej učebnej literatúry, ako súčasť výučby cudzieho jazyka na stredných a vysokých školách, je v súčasnosti stále naliehavejšie z hľadiska širokej možnosti uplatnenia študentov doma i v zahraničí. So zvýšenými nárokmi na jazykovú kompetenciu študentov nerozlučne súvisí aj ich jazyková zdatnosť v cudzom jazyku. Vo vzťahu k študentovi je to veľmi praktická otázka, na ktorú sa snažila dať odpoveď Darina Antoňáková a kolektív v podobe učebnice *Aktuálna lexika ruského a slovenského jazyka ako odraz spoločenských zmien*.

Problematike obohacovania slovnej zásoby na školách je venovaná minimálna pozornosť. Príčiny môžu byť rôzne. Jednou z nich je aj množstvo informácií, ktoré sú natoľko roztrieštené a vzájomne izolované, že z nich nebol doposiaľ utvorený kompaktný celok. Preto sa kolektív pokúsil vytvoriť *učebnicu*, ktorá zaujímavým spôsobom predstavuje a rozoberá učebný jazykový materiál na rusko-slovenskej platforme. Učebnica je určená tým študentom, ktorí potrebujú získať vyššie prekladateľské a jazykové kompetencie. Aj tým, ktorí chcú pružne reagovať na aktuálne kultúrno-spoločenské zmeny v cieľovom jazyku. Cieľom tejto učebnice je poskytnúť študentom a učiteľom učebný materiál, ktorý im sprístupní témy z aktuálnych ruských a slovenských reálií. Pomôže aj tým, ktorí majú zdravú ambíciu presadiť sa v cieľovej jazykovej komunite.

Učebnica *Aktuálna lexika ruského a slovenského jazyka ako odraz spoločenských zmien* prezentuje učebný materiál pre tých, ktorí sa učia ruský jazyk na rôznych typoch škôl, filologických a nefilologických odborov. Učebnica je aktuálnym odrazom spoločenských zmien a o to viac naberá na aktuálnosti a pútavosti. Po obsahovej stránke zohľadňuje potreby študentov v súlade s cieľovými požiadavkami vyučovania. Berie na vedomie ich použitie v praktickej budúcnosti.

Obsah učebnice je rozdelený do jednotlivých tematických celkov, ktoré majú pevnú štruktúru. Obsahuje 21 aktuálnych a zaujímavých spracovaných tematických celkov. Sú to *Súčasná architektúra, Inteligentný dom, Rekonštrukcia bytu, Slowfood verzus Fastfood, Rýchle stravovanie, Čo je to wellness, Estetická medicína, Medicína a turistika, Medicínska turistika, Turistický biznis, Snowboarding, Diving, Runet, Internetové informácie. Blogy. Blogér, Sociálne siete, Internet v živote človeka, Ženský terorizmus, Dula - nové povolanie, Úrad práce, Franchising, Tretí sektor, Hľadanie práce*. V každom tematickom celku je obsiahnutá aktuálna odborná terminológia na osvojenie východiskového textu, ktorý je obohatený o svoju mimotextovú zložku – obrázky. Každý tematický celok obsahuje texty v ruskom a slovenskom jazyku. Súčasťou sú aj cvičenia, ktoré zovšeobecňujú informácie z textov. Navrhnuté cvičenia sú fonetického, gramatického a prekladového typu. V každom tematickom celku sa nachádza slovensko-ruský slovník usporiadaný v abecednom poriadku. Sú tam aj slovné spojenia, ktoré sa odporúčajú študentom zapamätať. Nevyhnutnou súčasťou každého tematického celku sú aj komentáre ku konkrétnym lexikálnym jednotkám. Aby učenie bolo aj zábavou, autori nezabudli na príslovia, porekadlá a hlavolamy, vďaka ktorým učenie slov a slovných spojení bude

prirodzeným a hravým. Obsahová stránka učebnice slúži k rozvíjaniu jazykových zručností – čítania, písania, hovorenia, počúvania a k rozvoju komunikatívnych schopností študenta, ako aj doplnkových zručností – prekladu a práce so slovníkom. Každá kapitola tvorí ucelený kompaktný celok.

Učebnica je výsledkom tvorivej a systematickej práce autorov. Učebný materiál poskytuje informácie z rôznych oblastí spoločenského života. Autori zachytili najaktuálnejšiu všeobecnú a odbornú terminológiu. Vysvetlili pojmy prevzaté z anglického jazyka v cieľovom jazyku. Upozornili na frekventované lexikálne spojenia a ich preklad. Pre pochopenie významu niektorých slov autori veľmi zaujímavou metódou porovnávania dvoch jazykov priblížili neznáme pojmy prostredníctvom slovenských textov. To všetko bezpodmienečne prispeje k rozšíreniu slovnej zásoby cieľovej skupiny. Učebná pomôcka je vydaná nielen v knižnej podobe, ale aj v elektronickej podobe na CD.

Práca s učebnicou predpokladá, že študenti už zvládli základné gramatické štruktúry a zamerajú sa predovšetkým na problematiku lexiky a nové odborné témy, ktoré majú poslúžiť ako zdroj informácií. Učebnica je určená pre všetky typy stredných a vysokých škôl a môže slúžiť ako doplnková literatúra pri sprístupňovaní vedomostí na mierne pokročilej alebo pokročilej úrovni.

Finálnym efektom učebnice je odovzdanie aktuálnych informácií z rôznych oblastí spoločenského života, oboznámiť s aktuálnou terminológiou, uľahčiť a zlepšiť komunikatívne schopnosti študentov. Snáď bude spĺňať aj očakávania učiteľov.